



Krødsherad kommune

Strategisk næringsplan

**Vedtatt av Krødsherad kommunestyre
22.11.2007**

Innholdsfortegnelse

Innhold	Side
Forord	3
Overordnede mål	3
Dagens situasjon	5
Strategi 1 - Felles tiltak	6
1.1 - Utleieleiligheter	6
1.2 - Boligtomter	7
1.3 – Ungdom og småbarnsforeldre	7
1.4 - Markedsføring av kommunen	7
1.5 - Informasjonsteknologi	8
1.6 – Næringarena/møteplass	8
1.7 - Estetisk plan for Krødsherad	8
1.8 - Veksthus	9
1.9 – Kommunikasjonsmuligheter til tettstedene	9
1.10 – Aktivitetsoversikt	9
Strategi 2 – Landbruk	10
2.1 – Opprettholde et levende landbruk	10
2.2 – Landbruksrelatert næringsutvikling	11
2.3 – Hytteutleie	11
2.4 – Grusressurser	11
Strategi 3 – Industri og merkantil næring	12
3.1 – Industritomter	13
3.2 – Tilrettelegge for eksisterende og nye bedrifter	13
Strategi 4 – Reiseliv og turisme	13
4.1 – Krøderen med tilstøtende områder	14
4.2 – Løyper og turstier	14
4.3 – Utvikling av Bjørøya	15
4.4 – Souvenirer	15
4.5 – Norefjell Vann- og Avløpsselskap – NVA	15
Strategi 5 - handel, håndverk og service	16
5.1 - Stedsutvikling Noresund	16
5.2 - Stedsutvikling Krøderen	17
Strategi 6 – Statlige/offentlige etableringer	17
6.1 – Etablere offentlig tiltaksbedrift	17
Handlingsplan	19
1. prioritet - Markedsføring av Krødsherad	20
2. prioritet – Stedsutvikling Noresund	21
3. prioritet - Estetisk plan for Krødsherad	22
4. prioritet – Ungdom og småbarnsforeldre	23
5. prioritet – Etablere offentlig tiltaksbedrift	24
6. prioritet – Landbruksrelatert næringsutvikling	25
7. prioritet – Tilrettelegge for eksisterende og nye bedrifter	26
8. prioritet – Stedsutvikling - Krøderen	27
9. prioritet – Veksthus	28

Forord

Arbeidet med Strategisk næringsplan ble startet høsten 2005. Planen er en videreføring av Strategisk næringsplan utarbeidet i 1999, men er oppjustert til dagens situasjon.

Planprosessen har vært styrt av ei plangruppe bestående av:

Truls Råen
Klaus Erik Hjertaas
Kjell Andersen
Knut Arne Johansen
Olav Skinnes
Hans Kristian Torgersen
Caroline Lehmann
Nils Ole Fladhus

Erik Bjøre ble oppnevnt som sekretær, koordinator og har utarbeidet planen.

Hensikten med en næringsplan er å prioritere hvilke tiltak som skal gjennomføres. Når vi prioriterer en ting framfor en annen fordi den er viktigere i forhold til målet, velger vi strategisk, derfor **Strategisk næringsplan**.

Planarbeidet

Planarbeidet har bestått av møter hvor det er jobbet fram tiltak som så er vurdert av plangruppa. Medlemmene i plangruppa har hatt ansvaret for å diskutere tiltakene med dem de representerer i plangruppa.

Planens utforming og innhold

Planen inneholder lite historikk og generelle beskrivelser. For de som skal bruke planen anses dette å være kjent stoff hvor vi har en felles plattform. I planarbeidet er det derfor lagt vekt på strategiene for de enkelte næringer og tiltakene. Det er særlig tiltakene som er viktige, det er de som skal gjennomføres. Planen er delt i 3 hoveddeler, overordnede mål, strategier med tiltak og handlingsplan. Dette er begreper som blir brukt litt forskjellig i ulike sammenhenger. I denne planen legger vi nedenstående betydning i begrepene.

Overordnede mål: Er en beskrivelse av hvordan vi ønsker næringslivet i kommunen skal bli.
Strategier: Det er utarbeidet en strategi for de ulike næringsgrener. For hver strategi er det utarbeidet tiltak.
Handlingsplan: Her settes de tiltakene som skal gjennomføres i budsjettperioden opp i prioritert rekkefølge med kostnader, finansiering og ansvarlig.

Det er en forutsetning for planen at den rulleres i forbindelse med det årlige budsjettarbeidet. Tiltakene under hver strategi skal da vurderes, uaktuelle og utførte tas ut og nye tas inn. Med det nye utgangspunktet rulleres de tiltak som skal prioriteres i handlingsdelen.

Overordnede mål

Et overordnet mål eller en visjon som det ofte kalles, er en beskrivelse av fremtiden slik vi ønsker den. Visjonen er ikke noe som i detalj skal oppfylles, men den skal være en kompassretning som gjør at de enkelte tiltak holder stø kurs mot målet. Overordnede mål for en strategisk næringsplan vil i hovedsak være kommunens mål for den totale virksomhet.

Krødsherads visjon er:

Vår framtid –mitt ansvar

Av visjonen kan vi avlede kommunens hovedmål som er:

Krødsherad skal være en levende, trygg, optimistisk og romslig kommune.

- Som leverer gode fellestjenester i alle livets faser til innbyggerne sine
- Som stimulerer til utvikling, nyskaping, nytenking og gir gode vekstvilkår for enkeltmenneskers kreative ideer
- Som forventer engasjement fra bygdas befolkning

Den største utfordringen kommunen står ovenfor er å stabilisere bosetting og industri, og deretter legge forholdene til rette for nyinnflytting. Vi må gjøre bygda til et så godt bosted slik at folk ikke flytter ut og at kvalifisert arbeidskraft ønsker å flytte til bygda.

- **Kommunale tjeneste- og serviceytelser må være på et høyt nivå og saksbehandlingen må være uten unødvendig byråkrati og lang saksbehandlingstid.**
- **Det må være tilgang på bolig- og næringstomter til fornuftige priser. Der forholdene ellers ligger til rette for det, kan bruksendring fra fritidsbolig til bolig tillates.**
- **Frivillige organisasjoner, reiselivet og kommunen må tilby et rikt og variert kulturliv og fritidstilbud.**
- **Miljøvern og estetikk i landskap og bygninger skal være med på å gi bygda identitet og forsterke de naturskjønne omgivelser.**

Med kommunal tjeneste- og serviceytelser menes i denne sammenheng hele kommunens virksomhet fra morskontroll til eldreomsorg, vann, avløp, vei og elforsyning m.m.

Leiligheter og tomter kan være private eller kommunale, men de må være tilgjengelige når behovet er der.

De frivillige organisasjoner spiller en viktig rolle for de tilbud de gir og det at folk kan engasjere seg i lokalsamfunnet. Bruk av midler til frivillige organisasjoner gir mye igjen for hver krone.

Vi må ta vare på det vi har og ikke ødelegge landskapet med skjemmende terrenginngrep og bygninger der de ikke hører hjemme eller passer inn.

Dagens situasjon

Næringsvirksomheten i kommunen skal kjennetegnes av stabil og lønnsom utvikling, mangfold og kompetanse. Det skal tilrettelegges for etablering av flere bedrifter i kommunen. Kommunens lokale sentre skal ha gode tilbud innen handel, service og håndverk.

Næringslivet er i denne planen delt i 5 hovedgrupper:

- Industri/ merkantile næringer
- Landbruk (landbruksrelatert næringsutvikling)
- Handel, service og håndverk
- Reiseliv/turisme
- Statlig/offentlige etableringer

Generelt kan det sies om de ulike næringene: Reiselivsnæringen er i vekst og har et betydelig vekstpotensial. Dette skyldes i hovedsak naturgitte forhold, attraksjoner, aktivitetsanlegg og kort avstand fra store befolkningskonsentrasjoner. Handel, håndverk og service er også avhengige av reiselivet og holder et akseptabelt nivå i forhold til kommunens størrelse. Industrien sysselsetter mange og har, sammen med øvrig næringsvirksomhet, stor betydning for kommunens økonomi. Primærnæringen har hatt en stadig mindre betydning som næringsvei, men er av stor betydning for bosettingen i kommunen.

Utfordringen er å ta vare på eksisterende bedrifter, skape mer landbruksrelatert næringsutvikling, utnytte reiselivets vekstpotensiale og øke folketallet

Det er enklere å ta vare på de bedriftene som finnes i bygda enn å etablere nye. Eksisterende bedrifter har etablert en base og de fleste står støtt. Med dagens utvikling må vi innse at situasjonen endrer seg fort både i positiv og negativ retning.

Det er nødvendig å opprettholde eller helst øke folketallet for å kunne yte et akseptabelt privat og offentlig servicetilbud. Dette igjen har betydning for at folk blir boende i Krødsherad. Med den konkurransen som er på arbeidskraft i dag, vil bedriftene få problemer med å skaffe kvalifisert arbeidskraft hvis Krødsherad ikke oppfattes som et godt sted å bo, et sted folk ønsker å flytte til og bli boende. Uten tilstrekkelig tilgang på lokal arbeidskraft risikerer vi at næringslivet flytter ut. Vi kan da komme til å få en negativ spiraleffekt med befolkningsnedgang og reduserte offentlige og private servicetilbud.

For å utnytte det vekstpotensialet som ligger i turistnæringen spesielt på Norefjell har det vært viktig at kommunen har kontroll over infrastrukturen. Gjennom Norefjell vann og Avløpselskap bygges nå en ny infrastruktur opp for å møte morgendagens behov. Utbyggingen er delt i 3 faser, og fase 1 er allerede gjennomført. Snersrud renseanlegg er nedlagt og Norefri er koplet på NVA sitt anlegg. Det blir bygd nytt vannforsyningsanlegg som vil forsyne Norefjell og bygdas befolkning i overskuelig framtid. Anlegget ligger på Sundelykkja ved oppkjøringen til Norefjell. Sundelykkja har topp vannkvalitet og rikelig med kapasitet. Fase 2 er nytt ledningsnett opp fra bygda til Sandumseter som vil bli bygd i 2006/2007. Fase 3 er nytt ledningsnett fra Sandumseter inn til Bøeseter, som er planlagt i 2007. Dette åpner for både realisering av nye store utbyggingsprosjekter samt å få koplet på gammel bebyggelse. Fase 4 er å bygge et jordrenseanlegg ute ved Krøderen.

Krødsherad kommune har etablert et Infrastrukturfond for Norefjell som blir finansiert ved at det blir innbetalt en sum for hver tomt eller enhet som blir solgt på fjellet. Fondet skal brukes til å utvikle nødvendig infrastruktur på Norefjell

Strategi 1: Felles tiltak

De tiltakene som er nevnt under denne strategien er tiltak som har betydningen for næringsutvikling generelt og ikke rettet mot spesielle næringer.

Forholdene må legges til rette slik at næringslivet kan utvikle seg uten unødig hinder av manglende infrastruktur og unødvendig byråkrati. Som et ledd i dette er det viktig at samfunnsutviklingen som stedsutvikling o.a. blir gjennomført slik at det blir attraktivt å bo i bygda. Uten ei levende bygd med positive mennesker, vil det være vanskelig for næringslivet å lykkes.

Kommunal planlegging er viktig for å tilrettelegge og prioritere. All planlegging som berører næringslivet må gjennomføres på en slik måte at de blir meningsfulle aktører i prosessen.

Dagens situasjon

Teknisk infrastruktur som veier, vann og avløp er i hovedsak på plass eller det foreligger planer for utbedring.

Andre typer infrastruktur som barnehager, skoler, omsorgs- og helsetjenester har et nivå som er fra meget bra til tilfredsstillende. Det er i den senere tid satset mye på disse områdene.

Attraktive leiligheter og boliger for utleie er i perioder en mangelvare.

Boligtomter er til en hver tid tilgjengelig både på Krøderen og Noresund. Spesielt attraktive tomter er det også tilgang på. På Norefjell er det ikke tilrettelagt boligtomter for de som har sitt daglige virke der, selv om kommunedelplanen for Norefjell har åpnet for muligheten.

Næringsområder er tilgjengelig for industriell virksomhet på Sundvollhovet - Slettemoen, men det er begrensede områder som er klargjort for bygging.

Utfordringer

Det er mangel på hensiktsmessige utleieboliger for folk som kan tenke seg å flytte til kommunen. I noen utstrekning bør dette være gjennomgangsboliger (utleie) der folk kan bo ett år eller to før man eventuelt etablerer seg mer fast i bygda. Dette er det helt nødvendig å gjøre noe med hvis vi skal få større innflytting.

Det blir tilrettelagt boligtomter som framstår som særlig attraktive. Det betyr i Krødsherad utsikt og kort vei til vannet.

Mål

- ❖ Tilrettelegge for gode boliger og byggetomter.
- ❖ Ivareta miljøvern og estetikk.
- ❖ Utvikle et tettere samarbeid mellom skole, næringsliv og kommunen.
- ❖ Etablere "møteplasser" for næringsdrivende

1.1 Utleieleiligheter/boliger

Tilgangen på attraktive utleieleiligheter må bli bedre for å dekke behovet til næringslivet og det behovet kommunen selv har. For å legge forholdene til rette slik at det blir innflytting til kommunen, er det helt nødvendig å kunne tilby leiligheter som folk bor i en periode for å se om de trives, om de får bygget opp et sosialt nettverk, om barna trives i skolen o.a., før de skaffer seg sitt eget.

Tiltak

1. Kommunen vurderer sin boligpolitikk. Kommunens boliger fungerer i dag ikke som "gjennomgangsboliger" og er ikke hensiktsmessig fordi de for en stor del er eneboliger. Kommunen har solgt en del boliger og vurderer å selge flere og erstatte disse med nye leiligheter som ikke bindes opp av langtidsleietakere.
2. Tilrettelegge egnede tomter med sentral beliggenhet slik at private kan bygge utleieleiligheter.

Ansvar: Kommunen og private
Deltakere: Private utbyggere

1.2 Boligtomter

Selv om det finnes ledige tomter og det lett kan klargjøres flere, er det behov for attraktive tomter som ligger sentralt både på Noresund og Krøderen. I samarbeide med grunneiere og andre må det tilrettelegges attraktive områder med god utsikt og lett tilgang til vannet.

Tiltak:

1. Stimulere til at også private aktører kan bygge på kommunale tomter.
2. Et utvalg bestående av representanter fra aktuelle grunneiere, næringslivet og kommunen vurderer aktuelle områder for etablering av attraktive tomter på Noresund og Krøderen.
3. Utarbeide reguleringsplaner, tekniske planer og finansieringsplan for utbygging.

Ansvar: Krødsherad kommune.
Deltakere: Grunneiere og representanter for næringslivet.

1.3 Ungdom og småbarnsforeldre

Krødsherad kommune må bli bedre til å få ungdom til å bli i bygda. Mange unge tar seg utdanning utenfor bygda, men mange ønsker å reise hjem igjen når man skal etablere seg med hus og familie. Kommunen bør kunne legge forholdene bedre til rette for unge i en slik fase.

Tiltak:

1. Utvide åpningstidene i barnehagene slik at det er mulig for begge foreldrene å ha arbeid utenfor kommunen. Barnehagene bør holdes opp også om sommeren.
2. Gratis barnehageplass for inntil to barn de to første årene man bor i kommunen.
3. Utvide SFO-ordningen.
4. Forbedre den informasjon og mottakelse som nyinnflyttede får.
5. Bedre kontakt mellom skole og næringsliv for å få flere unge til å se muligheter i bygda.

Ansvar: Krødsherad kommune.
Deltakere: Næringslivet og berørte parter.

1.4 Markedsføring av kommunen

Krødsherad kommune må bli langt bedre til å markedsføre seg utad. For å nå målsettingen om å øke folketallet i kommunen, vil markedsføring bli et viktig virkemiddel.

Mål:

- Øke inntektsgrunnlaget til Krødsherad kommune
- Dekke bedriftenes behov for arbeidskraft
- Øke antall nyetableringer og knoppskyting
- Dekke innbyggernes behov for ulike varer og tjenester

Tiltak

Sette ned ei gruppe sammensatt av "kreative mennesker" Mandatet til gruppa skal være å finne ut "nye" og unike ting som Krødsherad kommune skal satse videre på for å oppnå økt tilflytting.

Ansvar: Krødsherad kommune.
Deltakere: Næringslivet og berørte parter.

1.5: IT-Informasjonsteknologi

All virksomhet vil få et økende behov for å ta i bruk store felles nettverk som Internett. Det vil være av stor betydning at forholdene er lagt til rette for at dette kan skje med så god kvalitet og så lave kostnader som mulig.

Krødsherad har derfor i samarbeid med nabokommunene sørget for at vi har fått en digital motorvei til bygda som Midt Nett og Krødsherad Elverk er i ferd med å bygge ut og drifte.

Det er et satsingsområde i Krødsherad å legge forholdene til rette for «telependling». Forholdene må derfor legges til rette for å tilby slike tjenester med topp kvalitet til en rimelig pris. Kommunen har ingen kompetanse på dette området selv. Det er derfor nødvendig å innhente ekstern hjelp.

Ansvar: Krødsherad kommune

Deltakere: Krødsherad kommune og næringslivet.

1.6 Næringsarena/møteplass

Samarbeide mellom skole, næringsliv, kommunen og andre offentlige myndigheter er viktig for alle parter. Det bør derfor etableres en lokal arena for formelt og uformelt samarbeide og informasjon. En del av næringslivet er organisert i Krødsherad Næringslivsforening, det vil være naturlig å bygge videre på denne foreningen for å skape en slik arena.

Tiltak:

1. Krødsherad kommune og Krødsherad Næringslivsforening samarbeider om å etablere en arena for formell og uformell kontakt mellom næringslivet og kommunen.
2. Etablere raske rutiner for kontakt mellom kommunen og næringslivet når det er behov for det.
3. Arrangere næringskonferanser for næringslivet i bygda.

Ansvar: Krødsherad kommune

Deltakere: Krødsherad kommune og næringslivets organisasjoner.

1.7 Estetisk plan for Krødsherad

Det utarbeides en plan for miljø og estetikk for å ivareta både landskapsmessig og bygningsmessige inntrykk. Planen bør ha en generell del som omfatter hele bygda, og spesielle deler for Norefjell, Noresund og Krøderen. Den generelle delen handler blant annet om å skape gode holdninger hos alle innbyggere og næringsdrivende i forhold til hvordan det ser ut rundt dem. Bruk visjonen "Vår framtid – felles ansvar". Hvis alle tar ansvar for at det ser ok rundt sine egne områder, vil det bli et felles positivt uttrykk for kommunen. Naturen og kulturlandskapet i Krødsherad er spesielt flott, men det nasjonale problemet med gjengroing i kulturlandskapet har vi også her. Fra både veien og bolighus er det mange steder utsikt til tett lauvkratt som er det dominerende. Veifarende og turister som drar gjennom bygda bør huske et bilde av fjorden og fjellet, ikke bare grønne tunneler.

Gjennom prosjektet "Estetikk langs veiene" er det valgt ut noen prioriterte strekninger som er ryddet eller skal ryddes. Med bakgrunn i disse og lignende arbeid andre steder bør det utarbeides noen retningslinjer for estetikk langs veikanter og gardstun i Krødsherad. Eksempler på retningslinjer finnes, men det er en jobb å fortelle om dem og skape blest rundt temaet.

Tiltak:

Det nedsettes ei styringsgruppe bestående av politikere, administrasjon, utbyggere og grunneiere som sammen med en konsulent utarbeider forslag til estetisk plan for Krødsherad.

Holdningsskapende arbeidet bør gjøres som en del av prosjektet "Estetikk langs veiene" i et nært samarbeid med den utnevnte styringsgruppa. Denne gruppa vil være et viktig redskap for å engasjere menigmann til å være opptatt av temaet.

Konkrete tiltak:

1. Se på lysbilde-serie med gode og dårlige eksempler på estetikk fra Krødsherad og sammenlignbare steder– sammen med styringsgruppa, og siden med ulike møter i skogeierlag, bondelag m.m. som en del av holdningsskapende arbeid.
2. Finne konkrete strekninger der ryddetiltak settes inn langs veien i samarbeid med ”Estetikk langs veiene”- prosjektet
3. Skilt- og profileringsplan i samarbeid med Kunstnerdalen, Statens vegvesen og Næringshagen. Dette for å få en enhetlig profil på attraksjoner og steder som det bør / skal skiltes til. Eksempler på dette er: kulturattraksjoner (Villa Fridheim, Krøderebanen, Den gamle Mester), spesielle kulturminner, start på turstier, badeplasser m.m.

Ansvar: Krødsherad kommune
Deltakere: Krødsherad kommune og næringslivet.

1.8 Veksthus

- Opprette veksthus med miljø for praktisk hjelp, inspirasjon, støtte, samarbeid
- Samle og formidle kunnskap, kjennskap og samarbeid, spesielt rettet mot nye etablerere
- Påvise ressurser og oppfordre til bruk av disse.

Tiltak:

1. Vurdere muligheten for kontorfellesskap for ”telependlere”. Etableringen må skje sentrumsnært.
2. Etablere et ”veksthus” i Noresund.

Ansvar: Krødsherad kommune
Deltakere: Krødsherad kommune og næringslivet.

1.9 Kommunikasjonsmuligheter til tettstedene

Busstilbudet for pendlere og andre som har behov for transport fra Krødsherad til byene Hønefoss, Drammen og Oslo er for dårlig. Det bør derfor settes i gang et arbeide for å se på mulighetene for å få på plass et bedre tilbud. Et samarbeid med Hallingdalskommunene vil være naturlig.

Tiltak:

1. Sette ned en gruppe som vurderer mulighetene for å få dette til. Det bør gå oftere buss fra tettstedene Noresund og Krøderen til Hønefoss og Drammen om morgenen. Det samme med retur til Krødsherad på ettermiddagen.
2. Etablere parkeringsplasser i tilknytning til sentrale bussholdeplasser.

Ansvar: Krødsherad kommune
Deltakere: Krødsherad kommune

1.10 Aktivitetsoversikt

Hva finnes av ulike aktiviteter i kommunen? Det er en lang rekke tilbud om aktiviteter der noen er gratis mens andre kan kjøpes. Det bør lages en oversikt der de ulike aktivitetene samles og får en kort beskrivelse. Dette som et ledd i å synliggjøre og markedsføre tilbydere og kommunen på en bedre måte.

Ansvar: Krødsherad kommune

Deltakere: Krødsherad kommune

Strategi 2 Landbruk

Landbruket er en langsiktig næring som i vårt samfunn er tillagt ulike oppgaver ut over en ren volumproduksjon av matvarer. Gjennom nasjonale mål skal landbruket også forvalte jord-, skog- og andre natur- og arealressurser på en måte som er til glede også for kommende generasjoner.

De siste års svekkelse av den generelle økonomien i landbruket, har ført til en nedgang av antall bruk i aktiv drift i Krødsherad. Men selv om antall driftsenheter har gått ned, er antall landbrukseiendommer og dermed antall eiere stabilt. Dette har ført til at et økende antall eiere har fått et mer distansert forhold til det produserende landbruk. Samtidig har disse eierne fortsatt et like stor ansvar for en langsiktig forvaltning av eiendommene sine. Samlet sett gir dette følgende utfordringer for jord- og skogbruk i Krødsherad:

- Gjengroing av gamle beiter og arealer med dårlig arrondering. Gjengroing langs vann og vassdrag slik at utsikt og tilgjengelighet forringes og forsvinner.
- Forfall av gamle bygninger som er viktige elementer i kulturlandskapet.
- Ivareta biologisk mangfold.
- Minst opprettholde bruken av utmarksbeiter.
- Holde et høyt aktivitetsnivå på tynning og sluttavvirkning.
- Etablering av ny skog og pleie av ungskog for å høyne produksjonen av virke med god kvalitet.
- Større verdiskaping lokalt.

2.1 Opprettholde et levende landbruk

Viktige tiltak for å opprettholde et robust og levende landbruk:

1. Opprettholde kommunale servicefunksjoner til landbruket
2. Verne om produksjonsgrunnlaget gjennom arealvurderinger/arealplanlegging, spesielt på dyrka jord og på skogarealer av midlere og høyere boniterer.
3. Sikre et landbruk med variert bruksstruktur og opprettholde et levende landbruk i hele kommunen.
4. Prioritere bønder som har en vesentlig del av sin sysselsetting og inntekt fra gården.

Mål

Skape lønnsomme arbeidsplasser og bidra til bosetting og sysselsetting i kommunen.

- Landbruk mer enn landbruk - samarbeid med reiseliv, ”inn på tunet”, m.m
- Økologisk landbruk
- Dyrevelferd

Ansvarlig: Krødsherad kommune / faglaga / næringsutøvere

2.2 Landbruksrelatert næringsutvikling

Krødsherad kommune ønsker å bidra til optimisme og økonomiske grunnlag for landbruket. Landbruksnæringen i Krødsherad skal oppmuntres til å se framover og til å satse på framtidsetta tilleggsnæringer. Gjennom ”veksthus” og andre virkemidler skal det oppfordres til samarbeid, både innen landbruket og mellom landbruk og andre næringer. Krødsherad kommune skal samle og formidle kunnskap om de forskjellige prosjekter, samarbeidsgrupperinger og muligheter til utnyttelse av bygdas ressurser.

Krødsherad kommune ønsker å legge til rette for økt bruk av bioenergi i kommunen. Store utbygginger på Norefjell bør kunne benytte bioenergi som energikilde. Større byggeprosjekter nede i bygda bør også legges til rette for slik energibruk.

Målet er å skape lønnsomme arbeidsplasser og bidra til bosetting og sysselsetting i kommunen.

Tiltak:

- Utvikle tilbudet av jakt- og fiskeprodukter. Krødsherad kommune starter et prosjekt der formålet er å få rettighetshavere til å utvikle produkter innen dette.
- Tilrettelegge for alternativ verdiskaping.
- Det bør kreves at man legger opp til vannbåren varme i større byggeprosjekter. Kommunale bygg bør tilrettelegges for vannbåren varme.
- Landbruk mer enn landbruk - samarbeid med reiseliv, ”inn på tunet”, utleie av bolig/leilighet m.m.

Ansvar: Krødsherad kommune

Deltakere: Krødsherad kommune / faglaga / næringsutøvere

2.3 Hytteutleie.

I kommunen finnes det over 1500 hytter og fritidsleiligheter. De fleste av disse blir svært lite brukt. Det ligger et stort potensial i å legge forholdene til rette for å øke bruken av disse hyttene både for eierens egen bruk og utleie. En gjennomført hyttebruksundersøkelse viser klart at hyttefolket betyr mye for handels- og servicenæringen omsetningstill.

Tiltak:

1. Det tilrettelegges med godkjent vann og avløp.
2. Informasjon på kommunens hjemmesider.
3. Det må gis et tilbud om organisert utleie gjennom felles bookingsystem.
4. Ubebodde bygninger på gårder må trekkes med i utleiemarkedet.
5. For å gjøre et opphold på fritidsboligen mest mulig attraktivt er det viktig å vite om de aktiviteter og tilbud som finnes i distriktet. Det bør derfor utarbeides en avis/program e.l. som sendes hytteeierne. Denne bør kunne finansieres med reklame.

Ansvar: Krødsherad kommune.

Deltakere: Reiselivsnæringen, grunneiere og hytteeiere.

2.4 Grus- og steinressurser

I Krødsherad finnes det rike grusforekomster, særlig i den søndre delen av kommunen. Etter hvert som grusressursene rundt de store tettstedene brukes opp vil det bli aktuelt å hente grusen stadig lenger unna. Det må derfor forventes at grusen i Krødsherad også vil bli mer aktuell en gang i framtida.

Tiltak:

Områdene hvor grus finnes er ofte attraktive også til andre formål, det er derfor nødvendig å sikre en del av de beste forekomstene for framtida.

Ansvar: Krødsherad kommune.
Deltakere: Aktuelle grunneiere

Strategi 3: Industri/merkantil næring

Industrien på Krøderen er en viktig del av kommunens næringsliv. Det er svært viktig å ta vare på den industrivirksomheten vi har. Nyetableringer kan være småforetak, gjerne som synergi- eller spin off-effekt av eksisterende bedrifter.

Dagens situasjon

Det er pr. 31.12.2006 7 større industribedrifter (10 – 35 sysselsatte) og 3 mindre (4 – 9 sysselsatte) i kommunen. Til sammen har disse bedriftene 168 sysselsatte (2006) og dette er en nedgang fra 1998 (285 sysselsatte). Bedriftene representerer flere bransjer hvor ingen kan kalles direkte hjørnestensbedrifter. Flere bedrifter har etablert produksjon og salgskontorer utenfor kommunen.

Vår styrke

- God bredbåndsdekning
- Stabil arbeidskraft
- God infrastruktur
- Prisgunstige og gode tomter
- Kort vei til fritidsaktiviteter

At industribedrifter går bra over lang tid er neppe noen tilfeldighet. Det er grunn til å tro at det i kommunen er godt industrimiljø med dyktige ledere. Krødsherad har en relativt sentral beliggenhet på Østlandet med gode veier til de sentrale delene av Østlandet og vestover.

Utfordring

Ingen av bedriftene er avhengig av beliggenhet i Krødsherad, det vil kun være bedriftsøkonomiske hensyn som tilsier at de fortsatt blir her. Produksjonsarbeidsplassene må forventes å være utsatte i tiden framover p.g.a. automatisering og produksjon i andre land. Det er derfor en viktig oppgave å tilrettelegge forholdene på en slik måte at Krødsherad blir et attraktivt sted å drive og å etablere industri.

Mål

- Øke antall arbeidsplasser innen industri og annen næring..
- Klargjøre hva som skal til for at administrasjon, produksjon og salgskontorer flyttes til moderbedriften i Krødsherad.
- Alltid ha tilgjengelige industritomter i området Sundvollhovet – Slettemoen.
- Ha tilgang på nok arbeidskraft med den rette faglige kompetansen.
- Informasjon til bygdas ungdom om behovet for type arbeidskraft, styrke samarbeide mellom bedrifter og skole.
- Bygge ut merkantile bedrifter
- Sunnvollhovet – motivere til at det utvikles en næringspark

Vi bør bygge på eksisterende merkantile bedrifter og bygge næringer rundt servicenæringen.

3.1 Industritomter

Byggeklare industritomter er snart oppbrukt. Det meldes stadig om behov for arealer fra eksisterende bedrifter. En viss reserve bør det også finnes for nyetablerere.

Det er nødvendig å klargjøre industritomter slik at kommunen på kort varsel kan finansiere og føre fram nødvendig infrastruktur til aktuelle områder.

Tiltak:

1. Inngå avtale med grunneiere som har regulert eller avsatt grunn i kommuneplan til industriformål.
2. Sikre rask finansiering når det blir behov for å føre vei, strøm, bredbånd, vann og kloakk fram til et område.

Ansvar: Krødsherad kommune.

Deltakere: Krødsherad kommune og aktuelle grunneiere

3.2 Tilrettelegge for eksisterende og nye bedrifter

Kommunen må i samarbeid med industrien på Krøderen lage en oversikt over de tiltak som bør prioriteres. Følgende opplisting av tiltak vil være sentrale i dette arbeidet.

Tiltak:

1. Hurtig og god kommunal service.
2. Tilstrekkelig med byggetomter og utleieleiligheter.
3. Miljø og estetikk på industriområde
4. Veier av høy standard og god skilting til bedriftene
5. Tilgang til fiberkabel for bedriftene som ønsker dette.
6. Løpende kontakt/informasjonsutveksling mellom skole, industri og kommunen.
7. Opprettholde og helst øke overnattingskapasiteten i kommunen.
8. Utvikle etablererpakke.

Ansvar: Krødsherad kommune

Deltakere: Krødsherad kommune og industrien

Strategi 4: Reiseliv og turisme

Reiselivet er den næringen i Krødsherad som for tiden har størst utviklingspotensial.

Utvikning innen reiseliv gir også gode synergier til håndverk, handel og servicenæringene.

Dagens situasjon

Ryggraden i reiselivet er vintersesongen der Norefjellanleggene er fyrtårnet. På grunn av for lav overnattingskapasitet og aktivitetstilbud er det store svingninger i besøkstallene med stort dagsbesøk i helgene og relativt stille de fleste midtukene. Sommeren er i dag et betydelig mindre marked, men det er i positiv vekst. Sommertilbudene med Villa Fridheim og Krøderbanen er viktige for å utvikle 2 sesonger som er nødvendig for at det skal investeres i ovennattingskapasitet.

Det er en 18-hulls golfbane som er et betydelig tilskudd til sommertilbudet.

Sterke sider

Krødsherad har kort avstand til de store befolkningskonsentrasjonene i Indre Oslofjordregionen. Norefjell har et meget bra alpinanlegg som mange kan nå med akseptabel reiseavstand for dagsbesøk. Norefjell har et av Norges beste alpinanlegg og det er fine og varierte løyper for turgåere. Krøderen er en av landets vakreste innsjøer med en god vannkvalitet.

Utfordringer

- Den korte avstand til de store befolkningskonsentrasjonene i Indre Oslofjordregionen er også en utfordring siden dette også medfører en stor grad av dagsturisme, spesielt i forhold til Norefjell.
- Utvikle den offentlige infrastruktur slik at den ikke blir den begrensende faktor i utviklingen av Norefjell.
- Øke overnattingskapasiteten og aktivitetstilbudet på Norefjell. Bedre sommetilbudet på Norefjell og i tilknytning til Krøderen for å få et jammere belegg sommer og vinter. Dette er en forutsetning for at det skal være lønnsomt å investere i overnattingskapasitet og deretter utvikle et bedre og mer mangfoldig servicetilbud.

Begrepet Kunstnerdalen skal videreføres og utvikles.

Mål

- ❖ Reetablere Turistkontoret og ansette turistsjef
- ❖ Ha tilstrekkelig kapasitet på kommunalteknisk infrastruktur på Norefjell, slik at overnattingskapasiteten kan økes for å få jammere besøk hele uka.
- ❖ Utvikle sommeraktiviteter i tilknytning til Norefjell og Krøderen for å legge grunnlaget for betydelig økning sommersesong.
- ❖ Nybygging innen reiseliv må i hovedsak være utleiesenger.
- ❖ Markedsføringssamarbeid med Sigdal og Modum..
- ❖ Åpne for hyttebebyggelse i enkelte områder langs fjorden.
- ❖ Utvikle to rasteplasser i kommunen.

4.1 Krøderfjorden med tilstøtende områder

Krøderfjorden er en stor ressurs i reiselivssammenheng. Vannkvaliteten er meget bra. En bedre tilrettelegging av de mulighetene innsjøen gir vil være et stort aktivum både for turister og de som er bosatt i kommunen. Det er derfor viktig at vi legger forholdene til rette for å utnytte mulighetene uten å forbruke den eller å forringe vannkvaliteten.

Tiltak:

1. Kommunen, i samarbeid med grunneiere og reiselivsnæringen, utarbeider et plankart som viser brygger, båtplasser, badeplasser, fiskeplasser, fiskeplasser for bevegelseshemmede og adkomst med parkeringsplasser i tilknytning til disse.
2. Utarbeide bestemmelser for private brygger og andre inngrep på og langs Krøderen.
3. Lage en prioriteringsliste og finansieringsplan for gjennomføring av de tiltak som framgår av planen.
4. Se på mulighetene for å bygge ut vannskiaktiviteter ved fjorden

Ansvar: Krødsherad kommune

Deltakere: Grunneiere, Krødsherad Fiskeforening og reiselivsnæringen

4.2 Løyper og turstier

Krødsherad kommune hadde et eget turstiprosjekt i 2001-2004. For områdene nede i bygda ble dette en suksess, og dugnadsviljen var stor til å rydde og merke stier ute i de ulike grendene. På fjellet var det litt vanskeligere å engasjere de rette personene. Både fastboende og turister satte pris på å få flere merkede stier å ta fatt på, og mange har tatt med seg informasjon om de ulike mulighetene. Det har

likevel vært en tilbakemelding om at starten på disse stiene har vært vanskelig å finne. Dessuten bærer informasjonsmaterialet, som er utarbeidet om turstiene, tydelig preg av å være hjemmelaget.

Sigdal og Krødsherad kommuner bør samarbeide bedre om skiløyper og turstier. Særlig bør det bedre skilting og merking på plass for å finne fram til utgangspunktet for løyper og stier.

Tiltak:

1. Etablere en lysløype på Norefjell.
2. Gode utgangspunkt for turstier og løyper må skiltes bedre; både nede i bygda og på fjellet. Disse skiltene bør følge en felles profil jfr. estetisk plan.
3. Det bør lages noen mer profesjonelle brosjyrer som ser like ut i lay-outen og som har bedre kart. Det bør være årlige kontaktmøter mellom de ansvarlige for løypekjøring og representanter for kommunene angående samarbeidet rundt Norefjell. Felles prosjekter for bedre grunnpreparering av skiløypene og skilting /merking bør være lettere å få til med egne infrastruktur-fond til slike formål.
4. Få i gang o-løypene som tidligere ble flittig brukt.
5. Etablere sykkelvei/gangsti fra Norefjell til Tempelseter

Ansvar: Krødsherad kommune

Deltakere: Krødsherad kommune, næringsutøvere

4.3 Utvikling av Bjørøya

Det er vedtatt en utviklingsplan for Bjørøya. Denne inneholder en rekke momenter som tilsammen skal løfte Villa Fridheim og Bjørøya opp til et familietilbud med uteaktiviteter, badeplasser m.m. Dette vil koste betydelige beløp. Det er i gang en utredning for å få en oversikt over hva dette vil koste. I en samlet plan vil det være betydelige tilskudd å hente, men det forutsetter at egenandelene kan framskaffes. Hvis planen gjennomføres vil det være med på å gi kommunen et skikkelig løft når det gjelder sommertilbud.

Tiltak:

Følge opp utviklingsplanen og være en pådriver i prosjektet.

Ansvar: KK og Stiftelsen Villa Fridheim

Andre deltakere: Grunneier

4.4 Souvenir

Det er påpekt et behov for egne suvenirer for Krødsherad. Dette har vært prøvd tidligere uten tellende resultat. Det er verd å gjøre et nytt forsøk. Reiselivsnæringen anmodes om å stille seg til disposisjon for å lage kriterier for suvenirer og gjennomføre en konkurranse. Kommunen stiller midler til rådighet for premiering av beste forslag. Alternativt kan man gå direkte til en produsent som får et tilskudd for å utvikle et produkt etter gitte spesifikasjoner.

Ansvar : Krødsherad kommune

Deltakere: Reiselivsnæringen

4.5 Norefjell Vann- og Avløpselskap - NVA

Det bør foretas en vurdering av muligheten for å utvikle NVA til et selskap som kan ivareta og videreutvikle viktige infrastrukturfunksjoner på Norefjell.

Ansvar : Krødsherad kommune

Handel håndverk og service er viktige tilbud til innbyggere og besøkende i kommunen. Nivået på handel, håndverk og service kan være avgjørende for om folk slår seg til, blir boende eller flytter. Dårlig handelstilbud og svakt utbygd privat og offentlig servicetilbud kan være med på å igangsette en spiraleffekt som får store negative konsekvenser. Dette kan medføre økt handelslekkasje og i sin ytterste konsekvens fraflytting og dermed et enda dårligere grunnlag for å utvikle handels- og servicevirksomhet. Det har vært en meget positiv utvikling for håndverksbedriftene i kommunen.

Dagens situasjon

Bedrifter innen næringen er lokalisert til Krøderen, Noresund og Norefjell. Handelstilbudet består i hovedsak av dagligvare, som samlet sett utgjør et brukbart tilbud. Det finnes i tillegg blomster, antikk og gaveartikler samt sportsutstyr og sportsbekledning i sesongen på Norefjell. Det finnes 3 bensinstasjoner i bygda beliggende på Noresund. Bank og posttjenester finnes både på Krøderen og Noresund i form av post i butikk.

Kommunen er dekket med de vanligste håndverkstjenester. I tillegg er det utviklet vaktmester- og servicetjenester som i hovedsak er rettet mot Norefjell, men som også dekker bygdas behov på forespørsel.

Sterke sider

Handel, håndverk og service har en mulighet til å utvikle seg utover det kundegrunnlaget lokalbefolkningen utgjør, takket være reiselivsnæringen og geografisk beliggenhet. Dette kommer alle i bygda til gode fordi det generelle tilbudet blir bedre enn det ellers hadde vært.

Utfordringer

Næringen vil på mange måter være et resultat av hvordan man lykkes innen de andre strategiene. Det er allikevel nødvendig at kommunen legger arealer til rette både på Noresund og Krøderen for å samle tilbudene som i dag er spredt. Dette vil gi en stedsutvikling som gir en større sentrumsfølelse enn den vi har i dag. Vi må skape arenaer der folk møtes og trives.

Mål

- ❖ Noresund og Krøderen sentrum må utvikles og forholdene må legges til rette for næringsutvikling og som møtested.
- ❖ Tettstedene må utvikles til miljømessige og estetiske høyverdige steder med nødvendige servicefunksjoner for innbyggere og tilreisende.

5.1 Stedsutvikling - Noresund

Noresund skal være "hovedstad" med de viktigste private og offentlige servicetilbud. Det er derfor nødvendig med å bruke betydelige midler for å legge forholdene til rette på Noresund med gode veiløsninger og opparbeiding av næringsområder. Det utarbeides reguleringsplan som skal legges til grunn for utviklingen på Noresund. I planen ligger ny vei til Fagernes - Rud og opparbeiding av næringsområdet fra Trolldalen til Bankbygget. Arbeidene bør gjennomføres i samarbeid med næringslivet og eventuelle utbyggingsinteressenter i området.

Tiltak:

1. Etablere ny vei til boligfeltet Fagernes - Rud.
2. Skifte ut og legge nytt vann og avløpsanlegg i grunnen på det aktuelle området.
3. Miljø og estetikk må ivaretas.
4. Toalettene må bli bedre.
5. Etablere en fjordsti.
6. Miljøgate
7. Opprydding av boligmassen i Noresund sentrum.

Ansvar: Krødsherad kommune
Deltakere: Krødsherad kommune, Vegvesenet og næringslivet

5.2 Stedsutvikling - Krøderen.

Krøderen har behov for å utvikle sine stedsfunksjoner for å demme opp mot handelscenter som ligger lenger sør. Som et ledd i dette er det viktig å få etablert nødvendige servicetilbud for fastboende og turister.

Tiltak:

1. Tilrettelegge et næringsområde med tilfredsstillende avkjøringsforhold og med tilknytning til både eksisterende og planlagt vei i Krøderen sentrum.
2. Det utarbeides en sentrumsplan for Krøderen som ivaretar funksjonelle, miljømessige og estetiske forhold. Kontakten med vannet er viktig, der Krøderen og stasjonsområdet er utgangspunkt.
3. Etablere en fjordsti.
4. Opparbeide gangvei mellom Glesnemoen og kutorget.
5. Revidere reguleringsplanen for Krøderen

Ansvar: Krødsherad kommune.
Deltakere: Krødsherad kommune og grunneier.

Strategi 6 Statlig/offentlige etableringer

Krødsherad kommune undersøker muligheten for å legge Statlige eller andre offentlige virksomheter til kommunen. Dette kan være etablering av ressurscenter/videregående skole for idrett, reiseliv, etc.

6.1 Etablere offentlig tiltaksbedrift

Krødsherad har få arbeidsplasser som er tilpasset:

- personer på atfering
- personer med ulike sykdommer og handikap
- personer på omskolering
- arbeidsledige
- ulike ungdomsgrupper
- øvrige personer som ikke har fast arbeide

Tiltak:

Som et viktig tiltak for å skape disse arbeidsplassene, bør det utredes mulighetene for å etablere en kommunal bedrift der målsetningen er følgende:

En kommersiell bedrift for sysselsetting av de som er utenfor det ordinære arbeidsmarkedet av ulike årsaker og som trenger hjelp til å komme tilbake til det etablerte arbeidsliv.

Den klare målsetting med bedriften er at den skal kunne framvise positive resultater. Inntektene skal komme gjennom:

- ordinær salgsomsetning

- ulike offentlige tilskudd

Selskapet vil ha noen faste ansatte som er ansvarlige for driften. De øvrige ansatte skal være i bedriften inntil de får annet arbeid.

Hvilke tjenester og produkter bedriften skal levere, må inngå som en del av utredningen. Her er noen eksempler:

- sentralbordtjenester med tilhørende administrative tjenester for mindre private foretak, håndverkere og lignende. Markedet kan her være hele Norge. Kravet er en IP-sentral.
- rydding av skog og kratt. Markedet her er Vegvesenet, kommuner, e-verk, m.fl. Dette kan også suppleres med salg av ved.
- Ulike hjemmehjelpstjenester.
- Yte service for eksisterende bedrifter.

Dette er eksempler på oppgaver som krever forholdsvis lite investering, men etter hvert kan man bygge ut til å drive mer tradisjonell industri, håndverk og lignende.

Ansvar: Krødsherad kommune

Deltakere: Krødsherad kommune.

STRATEGISK NÆRINGSPLAN FOR KRØDSHERAD HANDLINGSPLAN

Handlingsplanen inneholder en prioritering av de tiltak som skal gjennomføres med kostnadsanslag, tidsfrist og ansvarsfordeling.

Strategisk næringsplan for Krødsherad inneholder 9 konkrete tiltak.

Det er en forutsetning at tiltakene blir gjennomgått i forbindelse med budsjettarbeidet hvert år. Ved den årlige rullering kan tiltak bli prioritert opp og andre kan bli tatt vekk. Dette er en viktig del av planens funksjon slik at den hele tiden er oppdatert i forhold til utviklingen ellers i kommunen. Hvor mange tiltak som blir prioritert hvert år, må være en avveining av økonomiske forhold, viktighet i forhold til den aktuelle situasjon og administrasjonens kapasitet til å gjennomføre dem. Mindre tiltak som kan gjennomføres innen driftsbudsjettets rammer kan gjennomføres i budsjettåret hvis behovet melder seg og det finnes kapasitet. De prioriterte tiltakene er gjennomarbeidet når det gjelder beskrivelse, kostnader og ansvar, men de fleste vil kreve egne vedtak før de kan iverksettes.

Oversikt over prioriterte tiltak:

2007

Strat.	Tekst	Kostnad i kr	Oppstartsår
1.4	Markedsføring av Krødsherad - arbeidsgruppe	10.000	2007
5.1	Stedsutvikling Noresund	20 millioner	2007
1.7	Estetisk plan for Krødsherad	400.000	2007
1.3	Ungdom og småbarnsforeldre	-	2007
6.1	Etablere offentlig tiltaksbedrift	50.000	2007

2008

Strat.	Tekst	Kostnad i kr	Oppstartsår
2.2	Landbruksrelatert næringsutvikling	200.000	2008
3.2	Tilrettelegge for eksisterende og nye bedrifter	250.000	2008

2009

Strat.	Tekst	Kostnad i kr	Oppstartsår
5.2	Stedsutvikling Krøderen	2 millioner	2009
1.8	Veksthus	-	2009

Prioritet	1
Tiltak	1.4 Markedsføring av kommunen
Beskrivelse	<p>Krødsherad kommune må bli bedre til å markedsføre seg utad. For å nå målsettingen om å øke folketallet i kommunen, vil markedsføring bli et viktig virkemiddel.</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øke inntektsgrunnlaget til Krødsherad kommune • Dekke bedriftenes behov for arbeidskraft • Øke antall nyetableringer og knoppskyting • Dekke innbyggernes behov for ulike varer og tjenester
Handling	Sette ned ei gruppe sammensatt av ”kreative mennesker” Mandatet til gruppa skal være å finne ut ”nye” og unike ting som Krødsherad kommune skal satse videre på for å oppnå økt tilflytting.
Tidsrom	2007/2008
Ansvar	Kommunen
Kostnad	10.000
Finansiering	Krødsherad kommune

Prioritet	2
Tiltak	5.1 Stedsutvikling Noresund
Beskrivelse/ mål	<p>Noresund skal være et senter for handel og service i bygda. Et slikt sted skal være en arena og et møtested for lokalbefolkningen og andre. For å lykkes med dette må stedet utvikles til noe mer enn det det er i dag. For å fungere må stedet ha identitet og være trivelig med en estetisk god utforming på de ulike elementer. Reguleringsplanen og den planen som ble utviklet i forbindelse med MPG-tiltaket som ikke ble gjennomført, legger grunnlaget for en utviklingsplan. Bortsett fra en generell forskjønnelse av området er det noen konkrete ting som må løses:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegging av næringsarealene i området banken, Statoil og turistkontoret. • Ny vei til boligområdene må tilpasses rundkjøringen. • Kommunaltekniske anlegg må tilpasses den nye situasjonen. • Toalettanlegg som er avpasset etter behovet. • Estetisk plan for Krødsherad må legges til grunn. • Miljøgate • Opprydding av boligmassen i Noresund sentrum
Handling	Det utarbeides en plan for Noresund som fanger opp de elementene som er nevnt ovenfor. Planen må foruten de tekniske løsningene inneholde framdriftsplan og finansieringsplan.
Tidsrom	2007 - 2008
Ansvar	Kommunen
Kostnad	20 millioner kroner
Finansiering	Krødsherad kommune og stedbundet næringsliv i Noresund Sentrum

Prioritet	3
Tiltak	1.7 Estetisk plan for Krødsherad
Beskrivelse/ mål	<p>En estetisk plan skal inneholde retningslinjer for landskapspleie, utforming av bygninger, parkeringsplasser, veier, parkområder, sentrumsområder m.m. Planen vil være retningsgivende, men ikke knyttet opp mot lovverket på en slik måte at den gir lovhjemmel for å pålegge eller kreve ting gjennomført. Aktuelle deler av planen kan tas inn i reguleringsplaner og på den måten gi hjemmel for pålegg og krav.</p> <p>Planen vil i hovedsak bli retningsgivende, det er derfor nødvendig at de som skal etterleve planen deltar i prosessen. Det vil gi brukerne et eierforhold til planen og motivasjonsarbeidet blir enklere.</p> <p>Det vil være aktuelt å utarbeide generelle retningslinjer for hele kommunen, for videre å utarbeide spesielle retningslinjer for Norefjell, Noresund og Krøderen. Når det gjelder Noresund og Krøderen er det høyt prioriterte tiltak for stedsutvikling. På disse stedene vil det derfor være naturlig at estetisk plan for det enkelte sted inngår i planarbeidet for stedsutvikling. Den generelle delen må samkjøres med planene for stedsutvikling på disse stedene. For Norefjell vil det være naturlig å utarbeide en plan med utgangspunkt i generelle retningslinjer og gjeldene planer (det er utarbeidet egne regler for hyttebygging).</p>
Handling	<p>For utarbeiding av planen må det leies inn en fagperson som sammen med et utvalg får ansvaret for å legge fram et forslag. Utvalget må bestå av personer som representerer ulike interesseorganisasjoner, næringer og kommunen. Utvalget oppnevnes politisk når tiltaket vedtas igangsatt.</p>
Tidsrom	Oppstart i 2007. I løpet av 2008 skal det foreligge en ferdig behandlet estetisk plan.
Ansvar	Kommunen
Kostnad	Kostnader vil være forbundet med konsulenthonorar, trykking og utgifter til utvalget. Det vesentlige vil ligge på konsulenthonorar. Kostnadene anslås initielt til kr 400.000,-.
Finansiering	Kostnadene må dekkes av Krødsherad kommune med muligheter til tilskudd av midler til stedsutvikling. Stedsutvikling er et av strategiene i SNP for Buskerud, det er derfor mulig det blir prioritert tilskuddsmidler til formålet.

Prioritet	4
Tiltak	1.3 Ungdom og småbarnsforeldre
Beskrivelse/mål	Krødsherad kommune må bli bedre til å få ungdom til å bli i bygda. Mange unge tar seg utdanning utenfor bygda, men mange ønsker å reise hjem igjen når man skal etablere seg med hus og familie. Kommunen bør kunne legge forholdene bedre til rette for unge i en slik fase.
Handling	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utvide åpningstidene i barnehagene slik at det er mulig for begge foreldrene å ha arbeid utenfor kommunen. Barnehagene bør holdes opp også om sommeren. 2. Gratis barnehageplass for inntil to barn de to første årene man bor i kommunen. 3. Utvide SFO-ordningen. 4. Forbedre den informasjon og mottakelse som nyinnflyttede får. 5. Bedre kontakt mellom skole og næringsliv for å få flere unge til å se muligheter i bygda.
Tidsrom	2007 og 2008
Ansvar	Krødsherad kommune
Kostnad	
Finansiering	Krødsherad kommune

Prioritet	5
Tiltak	6.1 Etablere offentlig tiltaksbedrift
Beskrivelse/ mål	<p>Krødsherad har få arbeidsplasser som er tilpasset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • personer på attføring • personer med ulike sykdommer og handikap • personer på omskolering • arbeidsledige • ulike ungdomsgrupper • øvrige personer som ikke har fast arbeide <p>Den klare målsetting med bedriften er at den skal kunne framvise positive resultater. Inntektene skal komme gjennom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ordinær salgsomsetning • ulike offentlige tilskudd <p>Hvilke tjenester og produkter bedriften skal levere, må inngå som en del av utredningen. Her er noen eksempler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sentralbordtjenester med tilhørende administrative tjenester for mindre private foretak, håndverkere og lignende. Markedet kan her være hele Norge. Kravet er en IP-sentral. • rydding av skog og kratt. Markedet her er Vegvesenet, kommuner, e-verk, m.fl. Dette kan også suppleres med salg av ved. • Ulike hjemmehjelpstjenester. • Yte service for eksisterende bedrifter.
Handling	<p>Som et viktig tiltak for å skape disse arbeidsplassene, bør det utredes mulighetene for å etablere en kommunal bedrift der målsetningen er følgende: En kommersiell bedrift for sysselsetting av de som er utenfor det ordinære arbeidsmarkedet av ulike årsaker og som trenger hjelp til å komme tilbake til det etablerte arbeidsliv.</p> <p>I første omgang foreslås det at man setter ned en arbeidsgruppe som skal søke råd og finne grunnlag for å starte opp en bedrift.</p>
Tidsrom	Oppstart i 2007 – en eventuell videreføring i 2008
Ansvar	Kommunen
Kostnad	50.000 kr
Finansiering	Krødsherad kommune

Prioritet	6
Tiltak	2.2 Landbruksrelatert næringsutvikling
Beskrivelse/mål	<p>Krødsherad kommune ønsker å bidra til optimisme og økonomiske grunnlag for landbruket. Landbruksnæringen i Krødsherad skal oppmuntres til å se framover og til å satse på framtidsretta tilleggsnæringer. Gjennom ”veksthus” og andre virkemidler skal det oppfordres til samarbeid, både innen landbruket og mellom landbruk og andre næringer. Krødsherad kommune skal samle og formidle kunnskap om de forskjellige prosjekter, samarbeidsgrupperinger og muligheter til utnyttelse av bygdas ressurser.</p> <p>Krødsherad kommune ønsker å legge til rette for økt bruk av bioenergi i kommunen. Store utbygginger på Norefjell bør kunne benytte bioenergi som energikilde. Større byggeprosjekter nede i bygda bør også legges til rette for slik energibruk.</p> <p>Målet er å skape lønnsomme arbeidsplasser og bidra til bosetting og sysselsetting i kommunen.</p>
Handling	<ul style="list-style-type: none"> • Utvikle tilbudet av jakt- og fiskeprodukter. Krødsherad kommune starter et prosjekt der formålet er å få rettighetshavere til å utvikle produkter innen dette. • Tilrettelegge for alternativ verdiskaping. • Det bør kreves at man legger opp til vannbåren varme i større byggeprosjekter. Det bør tilrettelegges for bruk av bioenergi til oppvarming av kommunale bygg. • Landbruk mer enn landbruk - samarbeid med reiseliv, ”inn på tunet”, utleie av bolig/leilighet m.m.
Tidsrom	2008 til 2009
Ansvar	Krødsherad kommune
Kostnad	200.000 kr
Finansiering	Krødsherad kommune

Prioritet	7
Tiltak	3.2 Tilrettelegge for eksisterende og nye bedrifter
Beskrivelse/mål	Kommunen må i samarbeid med industrien på Krøderen lage en oversikt over de tiltak som bør prioriteres. Følgende opplisting av tiltak vil være sentrale i dette arbeidet.
Handling	<ul style="list-style-type: none"> • Hurtig og god kommunal service. • Tilstrekkelig med byggetomter og utleieleiligheter. • Miljø og estetikk på industriområde • Veier av høy standard og god skilting til bedriftene • Tilgang til fiberkabel for bedriftene som ønsker dette. • Løpende kontakt/informasjonsutveksling mellom skole, industri og kommunen. • Opprettholde og helst øke overnattingskapasiteten i kommunen. • Utvikle etablererpakke.
Tidsrom	Oppstart i 2008
Ansvar	Krødsherad kommune
Kostnad	250.000
Finansiering	Krødsherad kommune

Prioritet	8
Tiltak	5.2 Stedsutvikling - Krøderen
Beskrivelse/ mål	Krøderen har behov for å utvikle sine stedsfunksjoner for å demme opp mot handelssenter som ligger lenger sør. Som et ledd i dette er det viktig å få etablert nødvendige servicetilbud for fastboende og turister.
Handling	<ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegge et næringsområde med tilfredsstillende avkjøringsforhold og med tilknytning til både eksisterende og planlagt vei i Krøderen sentrum. • Det utarbeides en sentrumsplan for Krøderen som ivaretar funksjonelle, miljømessige og estetiske forhold. Kontakten med vannet er viktig, der Krøderen og stasjonsområdet er utgangspunkt. • Etablere en fjordsti. • Opparbeide gangvei mellom Glesnemoen og kutorget. • Revidere reguleringsplanen for Krøderen
Tidsrom	2009
Ansvar	Krødsherad kommune
Kostnad	2 millioner kroner
Finansiering	Krødsherad kommune

Prioritet	9
Tiltak	1.8 Veksthus
Beskrivelse	Opprette veksthus med miljø for praktisk hjelp, inspirasjon, støtte, samarbeid. Samle og formidle kunnskap, kjennskap og samarbeid, spesielt rettet mot nye etablerere. Påvise ressurser og oppfordre til bruk av disse.
Handling	Opprette kontorfellesskap for ”telependlere”. Samarbeide med Næringshagen om et ”veksthus” i Krødsherad.
Tidsrom	2009
Ansvar	Kommunen og næringslivet.
Kostnad	300.000 (etablerings- og oppstartskostnad)
Finansiering	Krødsherad kommune